

ΙΝΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΟ ΜΑΤΩΜΕΝΟ ΠΟΤΑΜΙ

Στο χωριό των Έρυθροδέρμων. Η οικογένεια του Στίβεν. Ο Ναωμόν. Γιατί ήταν λυπημένος. Το τρομερό μυστικό. Η φυγή. Η σύλληψις. Πρώ των Ίνδων δικαστών. Ο πρόεδρος. Η γενναϊότητα της κ. Στίβεν. Ο Ναωμόν επεμβαίνει. «Έγώ ος έπρωδσα !...» Η έκτελεσις. Με τα τοσκούρια. Ένα φρικιαστικό θέαμα. κ.λ.π. κ.λ.π.

ΔΩ κι' εκατόν πενήντα πρώτου χρό- νια στ'ά βάθη της επαρχίας Νεοβα- ρίκ των Ίνδιών, κοντά στις όχθες του λεγομένου «Ματωμένου Ποτα- μού», κατοικούς με φυλή ερυθρο- δέρμων «Αμερικανών. Κοντά σ' α- τους είχε λάβει την άδεια να μένη και κάποιος λευκός, Άγγλικής κατα- γωγής, όνοματι Στίβεν, ό οποίος ανακατευόταν με πολλά επαγγέλμα- τα και φανόταν άσχετά χρήσιμος στους ερυθροδέρμους.

Ο Στίβεν είχε συνδεθεί φιλικώ- τατα με έναν άπ' τους Ίνδους α- τους όνομαζόμενο Ναωμόν, ό οποίος έποσεκετόταν συχνά στην κατοί- κια του, όπου γινόταν δεκτός με με- γάλη καλωσύνη άπ' την οικογένεια του λευκού, που άπετελείτο από τον πατέρα, τη μητέρα και δύο παιδιά. Από τα παιδιά αυτά τό

άγορα ήταν πέντε χρονών και ή κόρη τριών.

Μιά μέρα άπ' τις πολλές ό γέρο-Ναωμόν—γιατί θάταν ως έβδομόντα χρονών—μόλις έπιπρε στη φτω- χική καλύβα του φίλου του, άναγε τό τομπακού του και κάθησε σε μι' άκρη σχετιζός και μελαγχολικός. 'Από χαρμό σε χαρμό άναστένανε μέσ' άπ' τό βάθος της καρδιάς του, άλλ' άπ' τό στόμα του δέν έβγαίνε λέξη.

Επειδή έλειπε εκείνη την ώρα ό ίδιος ό Στίβεν, ή γυναίκα του έρώτησε άνησχη τον ξένο ποιά ήταν ή αίτία της στενοχωρίας του.

Ο γέρο Ίνδος έκούνησε τό κεφάλι του, άναστένανε ξανά, και σε λίγο έφυγε χωρίς να μιλήσει κα- θόλου. Την άλλη μέρα που ξαναήρθε στην καλύβα του Στίβεν, φέθηκε πάλι με τον ίδιο τρόπο. 'Ανα- στένανε διαρκώς, άλλα δέν άποκρίσε γ' άνοιξη τό στόμα του. Η γυναίκα του Στίβεν, που άνησχυσε τρομερά άπ' την άνεξήγητη σιωπή του ερυθροδέρ- μου, τό διηγήθηκε όλα στο σύζυγό της κι' εκείνος την επαρωμήθηκε να άναγκάσει τον Ίνδο, με κάθε τρόπο, να της μιλήσει.

Την τρίτη μέρα που ξαναήρθε ό γέρο Ίνδος στην καλύβα του λευκού, ή γυναίκα του Στίβεν τον παρα- κάλεσε θερικά να της πη τό συμβαίνει. Τότε εκείνος της ειπε :

— Έγώ άνήλω στους ερυθροδέρμους και οι γλω- μοί άνηθωτοι, καθώς ξέρετε, είνε εχθροί μας. Πώς θέλεις λοιπόν να σου μιλήσω ;

— Μά έγώ κι' ό άντρας μου είμαστε φίλοι σου, του άποκρίθηκε ή κ. Στίβεν. Τόσες φορές έπαγεε μαζί μας άλλατι και τόσες φορές έπιπρε στ'ά γόνατα τά παιδιά μου. Γι' αυτό άν ξέρεις κάτι που να μας ενδιαφέρει, μη μας τό κρύβεις...

— Έστο... δά μιλήσω, άποκρίθηκε ό Ναωμόν. 'Αν όμως αφο που δά σου πώ γίνη γουστο, μάθε ότι κανδινεί ή ζωή μου. Έχω μάλιστα άκούσει πως ή λευκή γυναίκα δέν φυλάει μυστικά...

— Θα φυλάξω τό μυστικό σου, Ναωμόν, μίλησέ μου.

— Ορκίζεσαι στο Μεγάλο Θεο πως αφο που θ' άκούσης δέν θα τό πης σ' άλλον κανέναν, εκτός από τό σύζυγό σου ; ρώτησε ό Να- ωμόν.

— Καί ποίον άλλον έγω για να τοϋ τό πώ ;

— Ορκίζου όμως...

— Ορκίζομαι στο Μεγάλο Θεο ότι δέν θα τό πώ σε κανέναν άλλον εκτός από τό σύζυγό μου.

— Κι' άν σε φοβερίσουν με θάνατο οι σύντροφοί μου ;

— Κι' άν άκόμα με φοβερίσουν με θάνατο οι σύντροφοί σου δέν θα πώ τίποτα.

Τότε ό Ναωμόν την έπληροφό- ρησε με θλίψη του, ότι οι άνθρω- ποι της φυλής του είχαν έξεθεθ- στεί από μερικέε άδικεε πράξειε των όμοειθών της και είχαν άπο- φασίσει να σφάζουν την ερχόμενη νύχτα όσο περισσότερους άπόικους μπορούσαν.

Γι' αυτό ήταν άνάγκη, να είδοποίηση σύντομα τον άντρα της, να μπούνε γρήγορα και κρυφά σ' ένα μονόξυλο και να περάσουν στην άντικεινή όχθη του ποταμού, όπου θα βρισκόταν σε ασφαλές μέρος.

— Κάνε όσο μπορείς πιο γρήγορα και πρόσχε να μη δώσης ίσο- πίες σε κανέναν, ειπε ό Ναωμόν βγαίνοντας άπ' την καλύβα του.

Ο Στίβεν καθόταν ξένοιαστος στην άκροποταμιά και κάπνιζε την πίπα του, όταν ξξαμα ειπε τη γυναίκα του να πηγαίη κοντά του τρομαγμένη. Σε λίγες στιγμές του έξέθεσε τον κίνδυνο που διέτρεχαν κι' οι δύο σύζυγοι, αφού πήραν μαζί τους τά παιδιά τους, έπρωσαν στο μονόξυλο. Μά, για κακή τους τύχη, τό μονόξυλο ήταν γεμάτο νερό.

Ήσαν να τ' άδειάσουν και να έτοιμαστούν πέρασε άρκετή ώρα.

Η καθήμενος όμως έπισείρισε τον Ναωμόν στην κατοικία του λευκού και τό πάρα πολύ σκεπτικό ύψος του κατόι της τελευταίας ήμέ- ρεε, είχαν διεγείρει ύλόνους σε μερικώε ερυθροδέρμους, οι όποιοι είχαν άρχίσει να κατασκοπεύουν τό Στίβεν.

Την ήμερα μάλιστα αυτή τον επέδλεε ένας νεαρός άγχιος και, μόλις τον ειπε να έτοιμάζετια με όλη την οικογένειά του να μητ' στο μονόξυλο, έπρωξε γρήγορα στο χωριό που άπέτιξε ένα περίπου μίλλι και μετέδωσε την είδηση στους άγχιους.

Άμέσως πέντε ερυθροδέρμοι καθιρόρισαν στον ποταμό, όπου ειχαν θεμένα τό μονόξυλό τους, πύθη- σαν σ' αυτά και τρωβόντας με δύναμη τό κοινά άρχισαν να καταδιώκουν τον Στίβεν, ό όποιος ειχε προχωρήσει πια άσχετά.

Οι άγχιος όμως κωπηλατούσαν με μεγαλειότερη όρμη και κόντεναν να τον φτάσουν. Ο Στίβεν βλέ- ποντας τον κίνδυνο να σμώνη, θέλησε ν' άπάξει τό όπλο του και να περοβόληση, ή γυναίκα του όμως τον έμποδισε λέγοντας του πως άν τόκανε αυτό και τους έπιαναν κατόπι, θα ίσπεβάλοντο σε φρικιά μαρτύρια εκ μέρους των δικωτών του.

Κατόπι αυτού, ό δυστυχής 'Άγγλος ξαναπήρε τό κοινά κι' έξακολούθησε να κωπηλατ'έ. Από τό μετώπο του κολούσαν στο πρόσπολό του χοντρές στά- λειε ίσώματα.

Δυστυχώς όμως ή προσπάθειε του δέν ώφέλησαν σε τίποτε. Σε λίγο οι ερυθροδέρμοι τους έπιέσαν και τους γράσαν πίσω στο χωριό με άλλαλαμωδύε θρι- άμβου. Εκεί, αφού ξανακαν την καλύβα του Στίβεν, τον έσησαν μαζί με τη γυναίκα του και τά παιδιά του στην πλατεία του χωριού.

Στην πλατεία ήσαν συγκεντρωμένοι όλοι οι προ- εστύτεε της φυλής, μεταξύ των όποιων κι' ό Ναω- μόν. Άρχισαν λοιπόν να σκεπτόνται σχετικά με τό ζήτημα των αιχμαλώτων. Ένας από αυτούε ειπε τότε, ότι ή προδοσία θάχε γίνει, χωρίς αμφιβολία από κάποιον άνθρωπο της φυλής του, ό όποιος θάχε είδοποιήσει τό λευκό για τίε προδότηε του, και αυ- τόν έπρωτε κωρίσει να άνακαλιθώσει.

Οι παριστάμενοι έμειναν όλοι σύμφωνοι με τη γνώμη του κι' ένας Ίνδος που ήξερε άγγλικά άνέ- ιλαβε να κινή τό διεσημέρα μεταξ' του Στίβεν και των κριτών του.

Στην άρχη έξετάστηκε ό ίδιος ό Στίβεν, άλλα ό γενναϊόνηχος 'Άγγλος άνήσχυσε να κανερώση τό όνομα του φίλου του. Έπειτα ήρθε ή σειρά της γυναίκας του Στίβεν, στην όποια άπέτειναν την ίδια ερώτηση, άπειλώντας την ότι θα σκότωναν τά παιδιά της άν δέν προ- έβαινε σε σχετική όμολογία.

Η ταλαίπωρη 'Άγγλίε στην άρχη θέλησε να δικαιολογηθή λέ- γοντας πως την περαμένη νύχτα ειχε διη ένα κωκό άνιμο που την κατατρόμαξε κι' έτσι άνάγκασε τό σύζυγό της να φύγει.

— Ο Μεγάλος Θεός ποτέ του δέν καταδέχτηκε να μιλήσει στούε λευκούε την ώρα του ύπνου τους, άποκρίθηκε ό διεσημειός. Η γυναί- κεε της φυλής σας είνε διγλωσσώε και διπρόσωπεε. Πέε την αλήθεια, γιατί άλλωστε δά χρώσε τά παιδιά σου...

Πράγματι δέ την ίδια στιγμή, οι άγχιος ώδήγησαν τό γυπό της και την κόρη της έμπρός της, κι' έτοιμασθηκαν να πραγματοποιήσουν τίε άποτόταεε άπειλέε του.

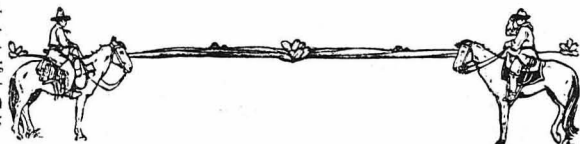
— Θα μάε πηε τ' όνομα του ερυθροδέρμου που πρόδωσε τη φυλή του, λευκή γυναίκα ; της ειπε ένας γέρος Ίνδος. Θα σε ρωτήσω τρεις φορές...

Η γυναίκα του Στίβεν δέν άπάντησε.

— Θα μάε πηε τ' όνομα του

Ο Στίβεν καθόταν ξένοιαστος στην άκροποταμιά και κάπνιζε την πίπα του...

προδότη ; Σε φωτό γιά δεύτερη φορά...

Η δυναστημένη γυναίκα ξορίζει ένα βλέμμα στ' ούζαγό της, στά παιδιά της, στο γέρο-Ναομών που κἀντίς με τ' αμωή άταραξία τού τοπιότηα του, έσφιζε τά χέρια της, εδάρασε, ... ά δέν έμίλησε.

—Θά μωε τίς τ' όνομα τού προδότη ; Ή; Μοώθησε άδυσώπητα ό διερχομένης. Σε φωτό γιά τρίτη και τέλενα φορά...

Η θεοί της δυναστημένης μητέρας ήταν φοβική. Έσώχωσε τού βλέμμα της και τώρριζε στό Ναομών που καθόταν έκει μισοστά, ψηφός και άκίνητος. Έπακολούθησε ίστερα μιά στιγμήμια σιωπή. Τά τοσκώρια τών Ίνδιών είχαν ύψοθή πελά άπάνω άπ' τά κεφάλια τών παιδιών της Στίβεν, τά οποία, με δάκρυα στά μάτια παραχαλοούν τη μητέρα τους να τά σώση.

—Σταθήτε ! φώναξε έξαφνά ό Ναομών κ' άμέσως όλων τά βλέμματα στράφηκαν πρός τού μέρος του.

—Σταθήτε ! Ξαναφώνησε με τόνο έπατακτικό. Λειπή γυναίκα, σ' ευχαριστώ που φίλιζες τού λόγο σου άς τού τέλος. Έγώ είμαι ό προδότης, έγω τούς έγνοστοποίησα τόν κίνδυνο, έγω τούς παρεκίνησα να φύγουν. Είχα φάει μαζί τους, είχα ξεσταθή στη φωτιά τους, είχα συμπαράσει στην οικιακή γαλήνη τους και θεωρούσα χρέος μου να τούς σώσω. Έγώ πελά είμαι ένα ξερό δέντρο, δίχως φύλλα και δίχως κλαδιά. "Αμα θέλετε, είμαι έτοιμος να με σκοτώσετε !..

Μιά κραυγή άγανακτησεως άκούστηκε τότε άπό παντού. "Ο Ναομών κατέβηκε άμέσως άπό τού μικρό ύψωμα όπου καθόταν μαζί με τούς άλλους προσοτούς, έσκόπισε τού πρόσωπό του με τού δεξιού μανδύα του κ' έσχηκε τού κεφάλι του. Οί δέμιοι ύψοθησαν ένάντιον του με τά τοσκώρια τους και τόν έκομίτηασαν.

Η θυσία τού γέρου όμοσ δέν έφτασε γιά να σώση τούλάχιστον τούς άτιμους λευκούς. Κατά τόν ίδιο τρόπο σκοτώθηκαν έλαοι και σ' λίγο άπάνω στό χώμα κοίτονταν πέντε κομμένα κεφάλια !

Κι' άπό κείνον τόν καιρό ή γραφήρι ή έκείνη τοποθεσία έπήρε τ' όνομα «Ματωμένο Ποτάμι» !

ΕΜΜΕΤΡΑ ΓΝΩΜΙΚΑ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

"Ακου, δύο λόγια θά σου πώ, σοστά και μετρημένα.
"Αν θές πολλοί να σ' αγαπούν,
μην αγαπάς κανένα.
Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

"Ερῶσαι ; "Εμπορεύεσαι ;
Μάχεσαι ; "Αδεις ; Γράφεις ;
—"Επέτιγες ; Θαυμάζεις !
—"Απέτιγες ; "Ετάφης !...
Π. ΠΑΝΑΣ

"Όλα τά τείχη πλίτωναν,
άλλ' ή άνασχιζόντια
ύψοται μ' όμματα κυνός,
άνιχτος, όρθια !...
ΑΧ. ΠΑΡΑΣΧΟΣ

"Αρρώστους κ' άντάμοσα
στην πόρτα σου τόν Χάρο,
και τούτα : — Σΰρε στο καλό
έγώ θέ να τήν πάρο.
Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

"Αν θέλης δόξα και παρά,
μά και μυαλό άκόμα,
έχε τά χέρια τέσσερα,
και σφαλτό τού στόμα.
Ν. ΛΑΣΚΑΡΗΣ

Πώς μοιάζεις με τή μέλισσα,
μέλι είνε τού φίλι σου.
Μ' άπό τού μέλι σου πικρό,
τινάξεις τού κεντρί σου.
ΚΑ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ
(Ραμπηγός)

"Εκείνον που γελά συχνά,
τόν λέν μοιών και χόχα.
"Όποιος ποτέ τον δέν γελά,
πώς να τόν λένε τάχα ;
Ν. ΛΑΣΚΑΡΗΣ

Μωρέ ή γυναίκες...

δέν σου λέω πως όλες,
μή ή περισσότερες,
πάντα είνε μαργιό-
[λες.
Α. ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ

Πάντα με πίνει ό ξερωτας,
όσο πολδ κ' άν τρέχω,
γιατ' είνε εκείνος φτερωτός,
κ' έγώ φτερό δέν έχω.
Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

Εύκολο πράμμα ξεχοζο,
τρανόδ να θεορεύσαι,
λίγο μονάχα δίσκολο,
μού φαίνεται... να είσαι.
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Τού "Ελληνος ό τραχής,
ξυγόν δέν ύποφέρει,
πλην ύποφέρει τίς σθερατές
κ' ήμέρα μεσημέρι.
Ν. ΛΑΣΚΑΡΗΣ

Της ροδοδάφνης ό καρπό,
πάντα παρῶζει λίγο,
έτσι είνε και τή ζελή σου,
όταν μού λέν να φύγω.
ΦΑΚ. ΠΑΝΑΣ

ΜΕΓΑΛΟΒΟΜΑΔΙΑΤΙΚΑ

Η ΚΑΜΠΑΝΕΣ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥΣ

Ποιεί έφευραν πρώτοι τίς καμπάνες. Τί ύποστηρίζουν οι Κινέζοι. Τά δωδεκακαμπανα. Η ιερές σανίδες τών πρώτων αιώνων τού Χριστιανισού. Η κωδωνοκρουστές και τά κακά πνεύματα. Η καμπάνες που σημαίνουν μένες τους. Η καμπάνες της Άγιας Σοφίας. Η μεγαλύτερες καμπάνες τού κόσμου, κ.λ.π. κ.λ.π.

Η καμπάνες δέν είνε έφευρές τών Χριστιανικών χρόνων. "Οπως μάς πληροφορεί ή ιστορία, τίς χρησιμοποιούσαν και οι αρχαίοι Αιγύπτιοι και οι Έβραίοι και οι αρχαίοι Έλληνες και Ρωμαίοι. Έξ άλλων οι Κινέζοι, οι όποιοι διεκδικούν κάθε νεότερη έφευρα, λένε ότι μετεχειρίζοντο τίς καμπάνες άπό τού έτος 2,656 π. Χ.

"Επίσης οι Κινέζοι λένε ότι στην παναχαία έκείνη έποχή μετεχειρίζοντο τίς καμπάνες κατά δωδεκάδες, άποτελούντες έτσι τούς πέντε τόνους της μουσικής.

Κατά μιά άλλη ιστορική πληροφορία, εισήγαγε πρώτος στις εκκλησίες τίς καμπάνες ό Άγιος Παύλιος, ό επίσκοπος Μεδιολάνων, κατά τού 400 μ. Χ. άντασταστας με άντις τίς ιερές σανίδες, που χρησιμοποιούσαν ως την έποχή έκείνη και τίς όποίες χτυπούσαν γιά να καλέσουν τούς πιστούς στους ναούς. Η ιερές αυτές σανίδες τών Φαργκοκαθολικών, δέν είνε τίποτε άλλο παρά τά σημερινά «Ξυλοσημηματα» τών ελληνικών μοναστηριών.

"Αλλά και ή γνώμη αυτή γιά τόν Άγιο Παύλινο άρχισε τώρα εσχάτως να κλονίζεται.

"Εξακριβώθηκε δηλαδή τελευταία, ότι καμπάνες μεταχειριστικανε στην Ερυθρή στα 550 μ. Χ. στην Γαλλία, στα 960 στην Άγγλια και στα 1,020 στην Έλβετία.

Κατά τόν μεσαίωνα πιστεύαν ότι ό ήχος της καμπάνας κόβει τή δύναμη τού άέρου.

"Επίσης πιστεύανε ότι ή καμπάνες προστατεύανε τάς έγγυους γυναίκας και ότι όσάκις χτυπούσαν διώχωναι και θεράπευαν κάθε ασθένεια. Γι' αυτό όταν άρρώσταυε κανένας μεγάλος ευγενής της έποχής έκείνης, χτυπούσαν όλες μαζί τίς καμπάνες της περιφέρειας γιά να διώξουν τού κακό πνεύμα της αρρώστιας.

Άκόμα στον παλιό καιρό πιστεύανε ότι ύπνοχαν και καμπάνες που σημαίναν μοναχές τους, αυτομάτως δηλαδή, χωρίς να τίς άγγίξει χέρι άνθρώπου και ότι, όποιος άκούγε τόν μουσηρωδία αυτό ήχο τους πέθανε σε λίγο καιρό !..

Είνε όσαίτους ιστορικάς βεβαιωμένο, ότι ό στρατός τού πολιορκούσε κάποτε τή Σινδόσσαν, μιά μικρά πόλη της Καμπανίας, τόσο φοβήθηκε μιά σotenή θραυά, άπό τόν παράξενο και άπειλητικό ήχο τών κωδωνών τού Άγιου Στεφάνου, ώστε άμέσως διέλυσε την πολιορκία και έτράπη εις φυγήν.

Τού να ελλογούν και να βαρβρίζουν οι Δυτικοί τίς καμπάνες τών εκκλησιών, καθιερώθηκε άπό τόν Πάπα Ιωάννη τόν Γ' τά 560—573. Επίσης τόν μεσαίωνα ό στρατός που κατελάμβανε μιά πόλη, έλεγε τού διακόμια να κατόχη τίς καμπάνες των εκκλησιών της. Έπιβάλλονταν δέ κατόιν στους κατοίκους ή ύποχρέωση να τίς... έξαγοράζον.

Τού έθιμο αυτό, που έλεγε με τόν καιρό καταγραφή, ξαναέθηκε επί Μ. Ναπολέοντος, τόν όποιο ό ήχος τών κωδωνών σημαίνουσε έξαγρητικά.

"Ο Έλληνικός λαός, τέλος, έχει ένα πλήθος παραδόσεις γιά τίς καμπάνες. Πολλές, τίς καλύτερες άπό άντις, τίς δημοσιεύσαμε στο περιοτικό Πασχαλινό φύλλο τού «Μουσικώτου».

Η πρώτες καμπάνες ή όποιες χρημαίστηκαν στο κωδωνοστάσιο της Άγιας Σοφίας, εστάθησαν κατά τού 879 στον Βασίλειο τόν Μακεδόνα, άπό τόν Δόγη της Ένετίας Όρσον Πατριάρχων, ήσαν δέ δώδεκα.

Η μεγαλύτερες καμπάνες τού κόσμου είνε : Η τού Πεκίνου 60,000 χιλογραμμών βάρους. "Ο Μέγας κωδών τού Άγιου Στεφάνου της Βιέννης, ό όποιος χύθηκε στα 1,711, άπό κρημνιθέντα έθνομικά πυροβόλα. "Ο τού Άγιου Ισάκιδου της Ισπανίας. "Ο της Παναγίας τών Παρισίων.

Και ό περιφημότερος όλων, ό της Άγιας Τριάδος, κοντά στη Μόσχα, ό όποιος έχύθηκε στα 1746 κατά διαταγήν της Αυτοκρατείας Έλισάβετ και ζυγίζεται, καθώς λένε, 100.000 λίτρες !..

Έπί τού Σταυρού

Α. ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ